

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 30. Czerwca V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 18 czerwca. Odezwa głównego-komenderującego X. Gallicyna przy wejsciu wojsk rossyjskich do Gallicyi ogłoszona, jest następująca. „Zapalona wojna między Francją a Austrią nie mogła być dla Rosyi obojętną. Obrócono wszystkie usiłowania na przygaszenie pożaru w samym początku. Obiawiono Austrii w tamtym jeszcze czasie że Rosya, na mocy traktatów i podług ścisłego przymierza między Imperatorami Rosyjskim i Francuzkim, działać będzie wspólnie z Francją. Austrią niechciała przyjąć uwag, i długo ukrywając swoje wojenne przygotowania pod pozorem koniecznej obrony, nakoniec zdarła zasłonę; zewsząd naiechała granice sąsiedzkie i tak ogień wojny wzniciła. Rosya nie mogła zachwiać się w działaniu mając uroczyste traktaty. Za pierwszą wiadomością przerwała wszelkie z austrią związki i rozkazała wojskom ruszyć ku granicom Gallicyi. Wkraczając w tę stronę dla działania przeciwko widokom austrii, i dla odpierania siłą jej potęgę; główny-komenderujący ma wyraźne polecenie od J. J. Mości zawiadomić i zaręczyć uroczystym sposobem spokojnych Gallicyanów, że Rosya nie ma przeciwko nim nieprzyjaznych zamiarów, że w poruszeniu wojsk dostrzegane będzie nadewszystko bezpieczeństwo osob i całość własności, i że w niczym nie będzie naruszona wewnętrzna ich spokojność. Główny komenderujący czynami dowiedzie, iak te prawidła są dla niego świętymi.“

Gazeta tutejsza zawiera opisanie czynności dawnej armii polskiej przeciwko austriackiej i wyraża iak pierwsza 10 t. licząca długo walczyła pod Raszynem przeciwko 50 t; iak polacy zdobyty las falentki nazad bagnetem odzyskali, iak Godebski wdzierając się trzecikroć do Falenty poległ, iak usiłowania nieprzyjaciół do opanowania Raszyna były daremne, i iak z placu musieli ustąpić straciwszy w dwójnasob co polacy; iak potem X. Poniatowski zezwolił na widzenie się z wodzem nieprzyjacielskim, iak obojętność przyznana była Warszawie i iak wszystkie wojska ze wszystkimi zaawadami przeprowadziły się na Pragę; dalej opisuje taż gazeta iak GG. Sokolnicki i Kamiński porazili dwakroć liczniejszych nieprzyjaciół pod Grochowem, i iak tam niestraciwszy 100 zadali klęskę na 1000 zabitych rannych i w niewolę wziętych austriaków.

KROLEWIEC d. 29 czerwca. S. Frankonii donoszą, że Ułani austr. s Thiersheim przyszli d. 9 do Veissenstad. D. 11 z rana intendent fr. Tournon uprowadził wszystkie kassy pod zasłoną 30 piechoty i sam z Bareyt wyjechał: w kwadrans później przybyło 40 ułanów

i 20 piechoty na wozach; osadzili zamek i natychmiast ruszyli za Intendentem; dopędzili 6 milę ekwipaże i samego Tournon; wszystko zabrali i poprowadzili do Egry w Czechach. D. 14 przyszło 200 cesarskich do Bambergi, gdzie komenderujący przednią strażą armii austriackiej frankońskiej wydał dziennik czynności wojennych: nazajutrz cofnął się ten oddział, i miał odwiedzić Norymberczaków; drudzy powiadali że się udał do Schweinfurt nad menem; inny podjazd pokazał się w okolicach Wirzburga—Sasi uprowadzili z Drezna Vittenberga i innych miejsc artylerją pontony i amunicją statkami do Magdeburga. Austriacy weszli do Lipska wieczorem d. 20. Potwierdza się że G. Klenau wszedł do Saxonii na czele 8 t. żołnierza; i tym sposobem korpus austr. w tej stronie znajduje się powiększony od 18 do 20 t. żołnierza—Tyrolczycy przebiegają pograniczne powiaty Szwabii i Bawarii nakazując płacić sobie znaczne kontrybucye, oprócz tego biorą zboże i bydło. Opanowali oni Fissen. Król saski w Frankforcie.

AX. Karol wydał na 25 stronicach opisanie teraźniejszej kampanii od ustępu z Bawaryi aż po dzień 23 maja. Kiedy, napisano, udało się Napoleonowi przerwać na lewym skrzydle bieg zwycięstw austr. w Bawaryi, przeprowadził się Generalissimus d. 23 kwietnia w Ratisbonie na lewy brzeg Dunaju, gdzie połączył się z dokazującym szczęśliwie korpusem G. Bellegarda. Napoleon oświadczył się podyktować pokoy w Wiedniu; wysłał 2 dywizye na uważanie obrótów AX. Karola, a sam pędem brzegiem prawym do Austrii poleciał. Mógł AX. obrócić się ku Frankonii zaczepnie działać, i dzwignąć narody z uciskającego iarżma, lecz świętszy obowiązek ratowania własnego kraju i obronienia dobrych mieszkańców od spustoszenia w inną stronę powołał. Azatym Generalissimus ruszył z Cham do Chich i przez Klentich Neumark d. 3 stanął w Budweis. Spodziewał się AX że połączy się w Linc z FM. Hiller, lecz ten wódz mimo naydoskonalsze obróty i niewypowiedzianą wojska jego waleczność zadawszy znaczne klęski nieprzyjacielowi cofać się musiał przed pędem lecących tłumów fr: ledwo miał czasu na zrównywanie mostów w Linc: stanął pod Ebersberg nad rzeką Traun i tam o stratę 4 t. ludzi francuzów przyprawwszy zyskał chwilę spokojnego ustępu; azatym przeprowadził się pod Stain za dunaj i tam czekał na przychodzącego AX. Karola z Budweys. Napoleon spiesznym marszem postępując ścigał wszystkie wojska z północnych Niemiec, badenczyków, wirtemberczyków i saskich; tych nadsłał przez Passau i Linc na brzeg lewy dla

rozniesienia spustoszenia i trwogi. Francuzi tyle zyskali marszow iż niepodobna było ubiedz stolicy przed niemi; lecz gdyby to miasto 5 dni tylko wytrzymać mogło; niechybnie oswobodzone byłoby; albowiem AXże nic nieoszczędzałby dla ocalenia najlepszych i nayprzywiązanszych wiedeńczyków. Ta wielką niegdyś twierdza, daremnie przez Osmanow oblężona mogłaby za pomocą wałów, fortyfikacyi i min dłużej bronić się, lecz zbytek stuletni wzniosł gmachy cesarskie i magnatow niezgodne z wojskową postawą: pałace, rękodzielnie, plantacye, szpalery stanęły ku ozdobie wałów, grobel, kazematow i przestrzeni dla związania z twierdzą najpiękniejszych w świecie przedmieściow. Generalissimus polegał wszakże na bezprzykładnem poświęceniu się mieszkańcow, i rozumiał iż nim przyspieszy z odsieczą wytrzymaiać dni kilka nieprzyjaciół; rozkazał przeto FM. Hiller posłać część wojska do miasta dla obrony iego gdy by szanica przedmostowego, z drugą zaś pospieszać do mostow spaliwszy zbudowany pod Stain, i utrzymać komunikacyą z miastem: tym czasem AXże spieszył dniem i nocą przez Neupolla, Horn, Kikersdorf i Stokerau. G. Kollowrat zostawiony pod Pilsen dla zasłony Czech posłany był do Linc dla zniszczenia zamiarow fr: w tej stronie. Napoleon tak nagle przyleciał, że przednia straż iego d. 9 już była na przedmieściach i do twierdzy ognia dała: 400 żołnierzy regularnych, tyleż obywatelow i kilka batalionow milicyi, składało całą obronę; FM. Hiller czekał AXcia na lewym brzegu przy mostach i osadzał wyspy między 5 korytami dunaiu będące. Napoleon zapowiedziawszy wcześniej wzięcie wiednia wiele przedsięwziął na ziszczenie słowa, i nie nieoszczędziłby ażeby dowieść prawdy swego przepowiedzenia. Obywatele wytrzymawszy 24 godzinne bombardowanie, otoczeni płomieniami, przewiduiąc całkowite zniszczenie kwitnącej stolicy postanowili kapitulować się. AXże odebrał tę wiadomość w Mold między Horn i Meissau; i lubo się niespodziewał iżby dobre miasto zewsząd opasane mogło dłużej opierać się pospieszył nagłym marszem mając przeprowadzić się przez rzekę i ulubioną stolicę ratować. Lecz już było nierychło: d. 13 kapitulowała; FM. Hiller mosty spalił, a Francuzi weszli do twierdzy i wyspy osadzili: niemógł już AXże przeprowadzić się w oczach nieprzyjaciół bez uprzedniego przygotowania: gdyby dzień ieden dłuższej obrony, mogłaby stolica bytć zbawioną; mogłyby czynności wojenne szczęśliwszy wziąć obrót, byłby zmuszony do obrony Napoleon a austriacy zaczętnie działać zaczęliby.

W tym rzeczy stanie AXże zgromadził wojsko na 2 dniowy wypoczynek pod Bisamberg, iazda rozłożyła się nad rzeczką Rusbach dla wody, forpocztę wyciągnęły łańcuch nad dunaiem od Krems do Prezburga dla przeszkodzenia przeprowie fr: iakoż pod Nussdorf przeprowiony ieden batalion fr: poszedł w niewolę. D. 16 generalissimus założył główną kwaterę w Ebersdorf na gościńcu między Wiedniem a Brinem. D. 19 postrzeżono na prawym brzegu od Wiednia ku Prezburgowi niezmierny tuman, który gdyby obłok całą okolicę zakrywał; ogień działowy oznaczył poruszenie francuzow z Se-

mering do Cesarskiego Ebersdorf. Forpocztę doniosły że Napoleon opanował wielką wyspę Loban, i że z tyłu most budował z największym pośpiechem. D. 20 wysłał FM. Klenau z iazdą i piechotą na rozpoznanie obrótow fr: wnet pokazały się liczne ich kolumny na ogromney wyspie gotowe ztamtąd już mocą przechodzić wąską gałęź dunaiu od lewego brzegu oddzielającą. AXże niechciał przeszkadzać przeprowie, które zabronić niepodobna było; kazał więc cofnąć się przedniey straży i gotować się do walki rozprawy, która co moment rozpocząć się mogła. D. 21 rozkazał AXże wojsku całemu stanąć pod bronią z tyłu Gerasdorf między Bisamberg i Rusbach, zostawiając na przedzie czystą i piękną równinę, która zdaie się bytć na teatr wielkich świata dzieiow stworzoną. Tym czasem nieprzyjaciół mostem i statkami przeprowował się, i zaraz rozkładał się między wsiami Enzersdorf, Eslingen i Aspern. Podług planu GK. Wimpfen armia cała ze 103 batalionow i 148 szwadronow złożona, ogulem 75 t. wynosząca, podzielona była na 5 kolum, między którymi iedna była od 78 szwadronow iazdy i druga od 16 bat. grenadierow: dział było w 18 bateriach polowych i w 11 konnych 288. Aspern i Eslingen 2 wsie wystawione z muru wałem ziemnym i rowem opasane, podobne do bastionow, strzelnicami są opatrzone. Nieprzyjaciół z najlepszej pozycyi do przeprowy łatwo przesadził dywizye Molitor, Boudet Nansouty, Legrand, Espagne, Lasalle i Ferrand pod MM. Masseną i Lannes; Bessieres gwardyą i sprzymierzeńcow prowadził. Godzina 12sta dała hasło strasznego boiu; nigdy żaden moment niesprawił większego uczucia; kolumny ruszyły przy odgłosie muzyki ianczarskiej i okrzykach, niech żyje Cesarz i Karol. Naypierwiew zaczęła się sprawa, kto ma panować w Aspern ażeby panował w monarchii? z niezwyczajną zaciętością walczone po ulicach, domach i ogrodach, trzeba było uprzątnąć wszelkie zawady, którymi plac był zatarassowany, żeby na broniących się bagnetem uderzyć, trzeba było zdobywać wieżę, każdy dom, cmentarz, ogród, każde drzewo, parkan, chcąc nazwać się panem wioski; lecz prędko kończyło się panowanie, ledwo iedna ulica zdobyła była nieprzyjaciół odzyskiwał drugą i zmuszał do ustępu. Tak mordercza walka kilka godzin trwała: węgryni wspierali niemcow, a sami zasięgali pomocy od ochotników wiedeńskich. D. 22 s podobną zaciętością walczone o Aspern, aż naresztę wieś ta w dym zamieniła się i w boiu zniknęła: 400 dział grzmiało rzucając przeciwko sobie pioruny; najstarsi żołnierze niepamiętają ognia takiego. Wodzowie austr: wszędzie byli na czelę wojsk swoich: AXże porwał chorągiew regimentu Zach, który zachwiał się w kroku; adiutant iego graf Colloredo, czołem spotkawszy kulę, poległ; prawie wszyscy otaczający AXcia ranę odnieśli. FM. Aspre z 4ma batalionami grenadierow przedarł się nie wystrzeliwszy aż do samych dział fr: lecz z boku tak strasznie od Eslingen był przywitany, że iedna tylko obecność AXcia ratowała od zguby: o południu sam AXże przypuścił nowy szturm do Eslingen; pięćkroć mężni grenadierowie wdarli się na mury; bagnetami strzelnice zatykali; lecz wszel-

kie wyteżenie było daremne; zwrócił AXże na dawne stanowiska i wyrzucił się do nowego ataku niepuścił. G. Wimpfen szczególnie popisał się; najeźniercy walczyli s korpusami swemi Hiller, Bellegarde, Hohenzollern, Rosenberg i Lichtenszteyn. Poległo w tym dniu 87 officerow wyższych a 4199 unterofficerow i żołnierzy: FFMM. Rohan, Dedovich, Frenel, GG. Vincingerode, Grill, Neustedrer, Siegenthal, Colloredo, Mayer, Hohenfeld i Buresch, 675 officerow, i 15651 ludzi ranę odnieśli: FM. L. Veber raniony, 8 officerow i 829 ludzi, pozostali w niewolę. Reszta później.

Podług wiadomości z Offen AX. Palatyn d. 6 miał główną kwaterę w Raab. D. 5 dwa bataliony francuskie przysły do Altenburg; 1200 jazdy posunęło się aż do Wiesenburg; lecz podobno nie w innym celu tylko dla rozpoznania położenia, bo nocą cofnęły się nazad zostawiając od kilku koni pikietę. Francuzi zabrali z Altenburga 4 zakładników za 4 strzelców tam uwięzionych, lecz ten iedyny i wojnemu prawu przeciwny sposób omylił ich nadzieję, bo ienicy niebyli uwolnieni. Insurrekcyja najlepsza jest ducha i ma piękną postawę. Szańce koło Raab porządnie są założone i dokończone. Z kolumny 4 t, która d. 5 p. m. do Edenburga wkroczyła, małe oddziały zabiegają do Ginc, Stein, Wepensdorf i Saurau: zdawały się one ścigać do Kleinzell i Janosza. Zrzucano na tych trzęsawicach wszystkie mosty, i osadzono piechotę, oraz jazdą wszystkie miejsca między bagnami zdolne do przeprawy—nie długo ścignął nieprzyjaciół pomienione podjazdy; mało ma przy sobie dział, acale nie amunicyi. Nagosińcu dunajowym do 4 czerwca nie niezaszło. Patrol ieden pokazał się w nocy z 5go na 4ty pod Banalfolde—Podług doniesienia z Zeng pólkownik Rebsowich niechcąc dać się okrążyć przez nieprzyjacielską kolumnę, cofnął się s korpusem do Karlsztadu wielką drogą, którą Józef 2 zrobił przez góry dla komunikacyi handlowey s portami, Zeng i Carlobago: azatym francuzi postąpili naprzód przez Zeng i Fiume—Pod Prezburiem dla utrzymania komunikacyi z prawym brzegiem założono most zwodowy—Aż do końca maja nieprzestano przeprowadzać rannych z placu bitwy do Prezburga. To miasto naprzykład innych uformowało korpus obywatelski od 1600 ludzi, i darowało dla woyska 4 woły oraz 163 miary wina: wiele innych miast węgierskich podobne robi przysługi. Miasteczko morawskie Prosnitz uczyniło znaczny dar dla rannych i wdow poległych.

Przysła tu nadzwyczajną drogą wiadomość pod d. 16 z Offen o bitwie pod Raab d. 14 zaszłej, którą AX. Raynery następnym sposobem wyraża. „Niepomysłny skutek bitwy, którą wydały zebrane woyska fr: moim dwum braciom AX. Janowi i Palatynowi połączone siły mającym, zmusił ich do cofnienia się z obydwoma korpusami za dunaj, podług uczynionych przezornie do tego ustępu rozporządzeń. Mogą więc podjazdy i przedrzeć się w tutejsze (Budy) okolice, azatym troskliwość o dobro powszechnie, każe mnie z innemi urzędnikami podobnież ztąd (z Offen) udać się za dunaj. Niemoże nieprzyjaciół długo w tey okolicy go-

ścić: wiadomości od wielkiej armii, znacznie wzmacnionej i pełnej odwagi, zapewniają ogółowi interesu najeźnierczy skutek; zaręczają one prędkie tey strony uwolnienie: spodziewam się więc doświadczywszy tyle od obywatelów ofiar cnoty gorliwości i przywiązania, iż zechcą oni zachować się w porządku i zasłużyć na względy Cesarza i wdzięczność współobywatelów. „—Tegoż d. 16 Burmistrz i wszyscy urzędnicy miasta Offen wydali urządzenie dla obywatelów wszelkiego stanu i charakteru. „Imo w każdym przypadku, chociażby nieprzyjaciół do miasta wkraczał, każdy spokojnie ma się zachować: zdo każdy ma być posłuszny rozrządzeniu magistratowemu, iakiebykolwiek one było, i wszystko to czynić obowiązany; czego magistrat dla utrzymania porządku zażąda: 5tio każdy ma opatrzyć swoje, narzędzia do gaszenia pożaru. „Do tey wiadomości G. Clerembault konsul tutejszy fr: przydał tę uwagę, iż z tych raportów widać że M. Davoust, G. Lauriston i Vice-Król włoski pobili d. 14 pod Raab korpusy AXX. Palatyna, Jana i część insurrekcyi węgierskiej, że oraz przymusili do ustępu na Komornę i że korzystając ze zwycięstwa ścigają uchodzących, tudzież ciągną do Offen stolicy całych Węgier.

WIEDEN d. 15 czerwca. Kładniemy ogłoszony tu i przez gazety Inflantskie powtórzony Dziennik 17sty W. armii fr: pod datą d. 12 w Ebersdorf. „Półkownik Gorgoli adiutant J. J. Mości przybył z listem do głównej kwatery Napoleona doniosł, iż woysko rossyjskie do Olomuńca idące przeszło granicę d. 24 maja—D. 10 Imperator kazał czynić różne obróty gwardyi, jazdy, piechoty, i artyleryi: wieśćnicykowicie zastanawiali się nad postawą i dobrym stanem tych żołnierzy—Vice - król z woyskiem włoskim udał się ku Edenburgowi w Węgrzech. AX. Jan zdaie się usiłować nad zgromadzeniem swego woyska pod Raab. X. Raguzy z woyskiem dalmackiem stanął d. 5 w Laybach—Panują tu wielkie upały: ludzie znający się na wodach dunaju przepowiadają, iż za dni kilka z brzegów wystąpi. Pracują ciągle koło mostów na statkach tratwach i palenizach—Nadchodzące od nieprzyjaciół doniesienia świadczą że miasta Znaim Brin i Prezburg napelnione są rannymi: przyznają się oni do straty 18 t.—X. Poniatowski z woyskiem W. X. Warszawskiego nieprzerwanie odnosi korzyści. Po wzięciu Sandomirza opanował Zamość, gdzie 5 t. ienców zabrał i 30 dział zdobył. Polacy uciekają z armii austriackiej. G. Dąbrowski ściga nieprzyjaciół od Torunia odpędzonych. AX. Ferdynand okrył się niesławą przez swoją kampanię: on już podobno myśli z woyskiem do trzeciej części zmniejszonym cofnąć do Szląska austr. Senator Wybicki wsławił się zapalem i postępami dowodzącemi prawdziwej miłości oyczyzny—Hrabia Metternich przybył do Wiednia; na forpocztach nastąpi wymiana jego za poselstwo fr, któremu austriacy odmówili pasportów i przeciwko prawu narodow zatrzymawszy do Pest wprowadzili. „

Podługiey ciszy nastąpiła wielka burza d. 14, Vice-król i X. Aversztadzki rozgromili, iak słysząc, zupełnie woysko austr: będące pod sprawą AX. Jana, który miał stracić kilkanascie ty

sięcy ienów, wielką liczbę dział i chorągwi, naresztę musiał schronić się z niedobitkami do twierdzy Komorn między gałęziami dunaju będącej—W okolicach naszych nie niezaszło ważnego do godziny 7mej dnia tego: to pewna że wielkie czynią się przygotowania do większej bitwy i więcej decydującej: gotuić się nayważniejszą rozprawa, która przeważać musi niepewną szalę—Austria cała zupełnie spokojna; zbiera się wojsko do 55 t. na poskromienie zbuntowanych tyrolczyków: których jest 10 t. G. Wrede ruszający z Wels na ich uspokojenie odebrał rozkazy udać się do Linc. Armia odwiedowa zbierać się zaczęła w okolicach Frankfurtu i Virzburga; nikt już exystencyi iey zaprzeczyć niezdola widząc ciągnące parki artyleryi, bataliony piechoty i regimenta jazdy: G. Rivaud ze swoją dywizją nie idzie do Tyrolu, lecz w kraju fuldeńskim zostaje. Xże Virburski wyjechał do Frankfurtu, gdzie oddał wizytę Królowi saskiemu i całą iego familią odwiedził—Napoleon w podróży swojej na terazniejszą kampanię darował posag córce iednego gospodarza szwabskiego, który podał wodę Imperatorowi; naznaczył także Napoleon 1200 franków pensyi coroczney dla iednego trębacza, który w bitwach bawarskich widząc officera fr: przez zabitego konia przywalonego i przez 40 austriaków otoczonego, skoczył z konia i stanawszy przed nimi wołał „zatrzymajcie się, niestrzelajcie, on jest półkownik, iego regiment nadchodzi, inaczej wszyscy w pień będziecie wycięci: iakoż w minut 5 wszyscy poszli w niewolę i officer uratowany został—Napoleon na popisach z ukontentowaniem różne prośby od żołnierza odbierał; znalazł przy każdej kompanii artyleryi konney z 6 dział złożoney po 1440 ładunków, azatym ten korpus od 72 dział wystrzelić może 60280 razy niepotrzebując amunicyi z wielkiego parku. Imperator z głównej kwatery Ebersdorf często z małą liczbą otaczających siebie osób do Szenbrun przyjeżdża i tam na przemiany mieszka—Insurgenci foralberscy których jest 5 t. wezwali miasto Lindau do poddania się—Słychać o niejakieys niespokojności umysłów węgrynow lubo porządek bynajmniey nie jest naruszony; mówią o ich burzeniu się i chęciach rozróżnionych: rzecz ciekawa co ten naród wielki i spaniały uczyni.

PARYZ d. 16 czerwca. Ogłoszono dwa listy Cesarza austr: d. 18 września i Imperatora fr: d. 14 października z Erfurtu. Mój panie bracie! pisze Franciszek 2 do Napoleona, udając się do Erfurtu podajesz mi nową okoliczność zaręczenia o moiej przyjaźni i wysokim szacunku; Hrabia Vincent przekona o statecznych chęciach moich; o mylności doniesien o rządzie moim wewnętrznym; on znieść może wszelką wątpliwość i zatwierdzić zaufanie wzajemne. Zostający z niezmiennym przywiązaniem i wysokim szacunkiem, mój panie bracie, WCMci dobry brat i przyjaciel—Mój panie bracie, odpisał Napoleon, dziękuję za list przesłany; lękałem się nowej wojny; niewątpię o rzetelnych uczuciach, lecz jest w Wiedniu fakcja, która ciągnie gabinet do większych daleko nadprzeszle nieszczęść. Mogłem rozszarpać państwo austr; iego stan dzisiejszy jest darem przychylności moiej; niczego więcej nieżadam; azatym

nasz rachunek skończony: gotow iestem gwarantować całość monarchii austr. Wzajemnie W. C. Mość niewznowisz materyi zakończoney przez 15 letnią wojnę, zabronisz wszelkiego kroku dającego pochop do wojny; za ostatnie pospolite ruszenie miałbyś wojnę, gdybym rozumiał że one iest skombinowane z innem mocarstwem. Zwinąłem obozy; sto tysięcy ciągnie do Boulogne przeciw Anglii; wstrzymasz się więc z uzbroieniem, którego bym mógł się lękać. Kiedy miałem szczęście oglądać W. C. Mość, rozumiałem że sprawa nasza zupełnie skończona, i że bezpiecznie morzu poświęcę się. Obyś nieufał tym co niebezpieczeństwa wymyślaia; oni grożą pierwsi wzruszeniem; ja iestem mąż, który nie przedsięwzmem przeciwko iego interesom głównym. Naylepszą polityką iest ufność i rzetelność; powierz mnie swoje obawy, ja one rozproszę: słuchaj własney woli i uczucia; czytaj to pismo w dobrej myśli i nic złego nieupatruj. Napoleon.

W Berlinie poruszenia widzieć się daia między naypierwszymi osobami pruskimi i familiami Gokingow, Golcow, Nosliczow, Avenšlebenow, Knobelsdorfow, Bulawow, i Blicherow: zastanawiaia się iakby tacy ludzie spodlić się mogli związkiem z Szillem! wnoszą iż ieżeli król nie ukróci złośliwych, on i monarchia mogą bydz ofiarą ich spiskow: lecz bydz może w tych wiadomościach nie co przesady, gdyż Blicher niedawno mianowany został generałem kawalerii, lub może oskarżenie nietycze się iego osoby. Dowiadujemy się spociechą że król rozkazał policyi rozpędzać kupujących się ludzi koło pałacu ambassadora austr: dla odbierania nowości i doniesien tego dworu.

Ministrowie angieli: niewstydzają się mamić ludu nayfałszywymi wiadomościami; rozgłosili oni że Mar: Soult otoczony w Portugallii broń złożył, że Insurgenci asturyi pobili francuzow, że Król Józef i wszyscy francuzi uszli z Madrytu do Burgos; gdy to iest pewna że na północy i południu goruią francuzi; że Victor i Sebastiani wkraczaia do Andaluzji; Austurya uspokojona i G. Balesieros otoczony; MM. Ney i Soult wkrótce połączą się i pobiją G. Welleśley, a król panować zawsze będzie w Madrycie—Z Ameryką nieprzyjdzie do zgody; Erskine przestąpił instrukcyę sobie dane; nigdy nie chcą Anglicy zezwolić na wolny handel z mocarstwami im nieprzyjaznemi; może Ameryka z Anglią handlować, lecz s Francją i sprzynierzeńcami nie powinna: takie są ministrow zasady—Nowy rząd szwedzki oświadczył, iż wielokrotnie podane propozycye do pokoju odrzucone były przez dwa mocarstwa ze Szwecją wojuiące; zatym wezwał pospolite ruszenie do obrony krajn i flotę wyprawuie.

WARSZAWA d. 28 czerwca. G. Sokolnicki dowodzący w Sandomirzu wytrzymałszy szturm d. 12 od 10 czy 11 t. austriaków odparłszy z klęską 689 zabitych, 501 ienów i 800 rannych oraz wielu zbiegów, wypotrzebowałszy wszystkie zapasy kapitulował; wyszedł zatym ze wszystkiemi zawadami dla połączenia się z X. Poniatowskim, warował przeprowadzenie rannych, i wyliczenie pozostałych chorych, słowem zyskał wszystkie korzyści, iakich tylko mógł życzyć.